

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) NUTARTIS

2014 m. rugsėjo 9 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Reglamentas (EB) Nr. 1896/2006 — Sąvoka „neginčytini piniginiai reikalavimai“ — Bankroto byla — Neteisminis vykdomasis dokumentas dėl ginčijamo reikalavimo — Prašymas vykdyti išieškojimą iš bankrutuojančio asmens turto pagal šį dokumentą — Į Reglamento Nr. 1896/2006 taikymo sritį nepatenkantis atvejis — Akivaizdus Teisingumo Teismo jurisdikcijos nebuvimas“

Byloje C-488/13

dėl *Okrazhen sad – Targovishte* (Bulgarija) 2013 m. rugsėjo 2 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2013 m. rugsėjo 9 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

„Parva Investitsionna Banka“ AD,

„UniKredit Bulbank“ AD,

„Siyk Faundeyshan“ LLS

prieš

„Ear Proparti Developmant – v nesastoyatelnost“ AD,

Sindik na „Ear Proparti Developmant – v nesastoyatelnost“ AD,

dalyvaujant

Natsionalna agentsia za prihodite,

„Aset Menidzhmant“ EAD,

„Ol Siyz Balgaria“ OOD,

„Si Dzhi Ef – aktsionerna obshtnost“ AD,

„Silvar Biych“ EAD,

„Rudersdal“ EOOD,

„Kota Enerdzhi“ EAD,

Chavdar Angelov Angelov,

* Proceso kalba: bulgarų.

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kuri sudaro kolegijos pirmininkas T. von Danwitz (pranešėjas), teisėjai E. Juhász, A. Rosas, D. Šváby ir C. Vajda,

generalinis advokatas P. Mengozzi,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- „Parva Investitsionna Banka“ AD, atstovaujamos *advokat* I. Dermendzhiev,
- „UniKredit Bulbank“ AD, atstovaujamos M. Fezliyska, A. Kazini ir L. K. Hampartsumyan,
- „Siyk Faundeyshan“ LLS, atstovaujamos *advokat* Z. Tomov,
- „Ear Proparti Developmant – v nesastoyatelnost“ AD, atstovaujamos *advokat* G. Nakova,
- *Sindik na „Ear Proparti Developmant – v nesastoyatelnost“ AD*, atstovaujamo G. Y. Kolyovska,
- „Aset Menidzhmant“ EAD, atstovaujamos *advokat* D. Ianakiev,
- „Ol Siyz Balgaria“ OOD, atstovaujamos *advokat* V. Skochev,
- „Silvar Biych“ EAD, atstovaujamos *advokat* D. Ianakiev,
- „Rudersdal“ EOOD, atstovaujamos *advokat* V. Goshev,
- „Kota Enerdzhi“ EAD, atstovaujamos *advokat* M. Nikolova,
- Europos Komisijos, atstovaujamos S. Petrova ir M. Wilderspin,

atsižvelgęs į išklaučius generalinį advokatą priimtą sprendimą išspręsti bylą motyvuota nutartimi pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 53 straipsnio 2 dalį,

priima šią

Nutartį

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1896/2006, nustatančio Europos mokėjimo įsakymo procedūrą (OL L 399, p. 1), išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp, pirma, „Parva Investitsionna Banka“ AD, „UniKredit Bulbank“ AD bei „Siyk Faundeyshan“ LLS ir, antra, „Ear Proparti Developmant – v nesastoyatelnost“ AD bei *Sindik na „Ear Proparti Developmant – v nesastoyatelnost“ AD*, susijusį su „Ear Proparti Developmant – v nesastoyatelnost“ AD iškelta bankroto byla.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Reglamento Nr. 1896/2006 1 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta, kad „šio reglamento tikslas: supaprastinti, pagreitinti tarptautinio pobūdžio bylų dėl neginčytinų piniginių reikalavimų procesą bei sumažinti jo išlaidas nustatant Europos mokėjimo įsakymo procedūrą“.
- 4 Šio reglamento 2 straipsnyje „Taikymo sritis“ numatyta:
- „1. Šis reglamentas taikomas tarptautinio pobūdžio civilinėse ir komercinėse bylose, neatsižvelgiant į teismo pobūdį. Visų pirma jis netaikomas mokesčių, muitų ar administracinėms byloms arba valstybės atsakomybei už veiksmus ir neveikimą vykdant valstybės įgaliojimus (*acta iure imperii*).
2. Šis reglamentas netaikomas:
- <...>
- b) bankroto, bylų, susijusių su nemokių bendrovių ar kitų juridinių asmenų likvidavimu, susitarimų tarp teismų [teisme sudarytų susitarimų] ir susitarimų tarp kreditorių ir skolininkų ir analogiškoms procedūroms;
- <...>“
- 5 Minėto reglamento 3 straipsnyje tarptautinio pobūdžio bylos apibrėžtos taip:
- „1. Šiame reglamente tarptautinio pobūdžio byla – tai byla, kai bent vienos iš šalių nuolatinė ar įprastinė gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje narėje nei teismas, kuriam pateiktas prašymas.
2. Nuolatinė gyvenamoji ar buvimo vieta nustatoma pagal 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo [OL L 12, 2001, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 4 t., p. 42] 59 ir 60 straipsnius.
3. Bylos tarptautinis pobūdis yra nustatomas prašymo išduoti Europos mokėjimo įsakymą pateikimo pagal šį reglamentą metu.“
- 6 To paties reglamento 21 straipsnio „Vykdytas“ 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta:
- „Nepažeidžiant šio reglamento nuostatų, vykdymo procedūros atliekamos vadovaujantis vykdančiosios valstybės narės teisės aktais.“
- 7 Reglamento Nr. 1896/2006 26 straipsnyje „Ryšys su nacionaline proceso teise“ nurodyta:
- „Visus procesinius klausimus, kurie šiame reglamente konkrečiai nenagrinėjami, reglamentuoja nacionalinės teisės aktai.“

Bulgarijos teisė

Konstitucija

- 8 Konstitucijos 5 straipsnio 4 dalyje nustatyta:

„Pagal Konstituciją ratifikuotos, paskelbtos ir įsigaliojusios Bulgarijos Respublikoje tarptautinės sutartys yra valstybės teisės dalis. Jos turi pirmenybę prieš joms prieštaraujančias nacionalinės teisės nuostatas.“

Prekybos įstatymas

- 9 Prekybos įstatymo (*Targovski zakon*, toliau – TZ) 717n straipsnyje nustatyta:

„Parduodamas skolininko turtą, kuriam nustatyta hipoteka trečiojo asmens skoliniam įsipareigojimui užtikrinti, bankroto administratorius nusiunčia hipotekos kreditoriui pranešimą apie pardavimą. Bankroto administratorius saugo hipotekos kreditoriui priklausančią sumą ir perduoda ją kreditoriui, šiam pateikus reikalavimo teisę patvirtinantį vykdomąjį dokumentą.“

Civilinio proceso kodeksas

- 10 Civilinio proceso kodekso (*Grazhdanski protsesualen kodeks*, toliau – GPK) 417 straipsnyje numatyta:

„Pareiškėjas taip pat gali prašyti išduoti vykdomąjį įsakymą, kai reikalavimas, neatsižvelgiant į jo sumą, grindžiamas:

- 1) administracinės institucijos aktu, kurį vykdyti turi leisti civilinių bylų teismai;
- 2) apskaitos dokumentu ar jo ištrauka, patvirtinančia valstybės, savivaldybės institucijos ar banko reikalavimo teisę;
- 3) notariniu aktu, notariškai patvirtintu susitarimu ar sutartimi, kiek tai susiję su juose nurodytomis pareigomis sumokėti grynusius pinigus arba perduoti kitus rūšiniais požymiais apibrežtus daiktus, taip pat su pareigomis perduoti individualius daiktus;

<...>“

- 11 Šio kodekso 418 straipsnyje nurodyta:

„1. Kai prie prašymo pridėtas 417 straipsnyje nurodytas dokumentas, kuriuo grindžiamas reikalavimas, kreditorius gali prašyti teismo leisti vykdyti reikalavimą nedelsiant ir išduoti vykdomąjį dokumentą.

2. Vykdomasis dokumentas išduodamas po to, kai teismas formaliai patikrina dokumento teisėtumą ir konstatuoja vykdytinus reikalavimus skolininkui. Vykdomąjį dokumentą teismas išduoda padaręs atitinkamą įrašą pateiktame dokumente ir vykdomajame įsakyme.

3. Jeigu iš pateikto dokumento matyti, kad kreditoriaus reikalavimas tampa vykdytinas tik jam įvykdžius priešpriešinę pareigą arba įvykus kitam įvykiui, priešpriešinės pareigos įvykdymas arba įvykis turi būti patvirtinti oficialiu arba skolininko pateiktu dokumentu.

4. Aktą, kuriuo visiškai ar iš dalies atmetamas prašymas išduoti vykdomąjį dokumentą, pareiškėjas per vieną savaitę nuo pranešimo apie jį gali apskųsti atskiruoju skundu; jo kopija neįteikiama kitai šaliai.

<...>“

Norminių aktų įstatymas

- 12 Norminių aktų įstatymo (*Zakon za normativnite aktove*, toliau – ZNA) 46 straipsnyje nustatyta:

„1. Norminių aktų nuostatos taikomos laikantis tikslios jų prasmės, o neaiškumo atveju jos aiškinamos pagal prasmę, kuri geriausiai atitinka kitas nuostatas, aiškinamo akto tikslą ir bendrus Bulgarijos teisės principus.

2. Kai norminis aktas yra neišsamus, jo nereglamentuotiems atvejams taikomos analogiškus atvejus reglamentuojančios nuostatos, jei tai atitinka akto tikslą. Nesant tokių nuostatų, santykiams taikomi bendrieji Bulgarijos teisės principai. <...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 13 2011 m. gegužės 30 d. sprendimu *Okrazhen sad – Targovishte* (Tergovištės apygardos teismas), kuriam teismingos bankroto bylos, iškėlė bendrovei „*Ear Proparti Developmant Developmant – v nesastoyatelnost*“ AD bankroto bylą, o 2012 m. birželio 15 d. sprendimu nurodė areštuoti bankrutuojančios bendrovės turtą ir parduoti jį iš varžytinių.
- 14 *Sindik na „Ear Proparti Developmant – v nesastoyatelnost“ AD* (bankroto administratorius, paskirtas „*Ear Proparti Developmant – v nesastoyatelnost*“ AD iškeltoje bankroto byloje) pardavė kelis minėto turto dalį sudarančius nekilnojamojo turto objektus, kuriems nustatyta hipoteka „*Parva Investitsionna Banka*“ AD (toliau – „*Parva Investitsionna Banka*“) naudai. Hipoteka buvo nustatyta siekiant užtikrinti *Parva Investitsionna Banka* su trečiaisiais asmenimis, t. y. „*Port Investmant Developmant – Balgaria 2*“ EAD ir „*Aset Menidzhmant*“ EAD sudarytų paskolų sutarčių įvykdymą.
- 15 *Parva Investitsionna Banka* turi kelis neteisminius vykdomuosius dokumentus dėl reikalavimų, susijusių su hipoteka užtikrintomis paskolomis. Ši bendrovė, remdamasi TZ 717n straipsniu, pateikė prašymą pirmumo tvarka ir nedelsiant vykdyti išieškojimą pagal šiuos vykdomuosius dokumentus, taikant GPK 417 ir 418 straipsnius. Ji reikalavo sumokėti jai kainą, už kurią buvo parduotas bankrutuojančios bendrovės turto dalį sudarantis nekilnojamas turtas. Kadangi bendrovės skolininkės užginčijo kreditoriaus reikalavimus, *Sindik na „Ear Proparti Developmant – v nesastoyatelnost“ AD* paprašė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęsio teismo nuspręsti, be kita ko, dėl TZ 717n straipsnio taikymo sąlygų tuo atveju, kai reikalaujama patenkinti ginčijamus reikalavimus iš bankrutuojančios bendrovės turto.
- 16 Anot prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęsio teismo, šiame prašyme iš esmės keliamas klausimas, ar galima laikyti teisėtu ginčijamo reikalavimo, kurį leista tenkinti pirmumo tvarka ir nedelsiant, remiantis neteisminiais vykdomaisiais dokumentais, patenkinimą iš bankrutuojančios bendrovės turto pagal TZ 717n straipsnį.
- 17 Šiuo klausimu teismas remiasi 2012 m. spalio 2 d. *Konstitutsionen sad* (Konstitucinio teismo) sprendimu (byla Nr. 4/2012), kuriuo GPK 471 ir 418 straipsniai, kuriais bankams leidžiama, remiantis kredito sąskaitų išrašu, reikalauti vykdyti išieškojimą nedelsiant, pripažinti neprieštaraujančiais Konstitucijai. Savo vertinimą Konstitucinis teismas atliko atsižvelgdamas į Reglamentą Nr. 1896/2006, nes jis yra nacionalinės teisės dalis ir, remiantis Konstitucijos 5 straipsnio 4 dalimi, turi pirmenybę prieš vidaus teisės nuostatas, prieštaraujančias teisės principams ir šio reglamento reikalavimams.
- 18 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad išnagrinėjus nacionalinę teisę matyti joje esanti spraga, nes TZ 717n straipsnyje nenumatytas atvejis, kai pagal šį straipsnį pareikštas reikalavimas yra ginčijamas. Anot šio teismo, pagal ZNA 46 straipsnio 2 dalį, nustatęs tokią spragą, jis

privalo atsižvelgti į įstatymo struktūrą ir bendrus teisės principus, kad priimtų sprendimą dėl jam pateikto prašymo. Šis teismas mano, kad, nors Reglamentas Nr. 1896/2006 skirtas tik Europos mokėjimo įsakymo procedūrai, tai vienintelis reglamentas, kuriame įtvirtintas teisinis reglamentavimas savo dalyku yra pakankamai artimas nagrinėjamo ginčo pobūdžiui. Šiame reglamente numatytos taisyklės ir principai, svarbūs norint atsakyti į klausimus dėl individualių reikalavimų vykdymo procedūros ir bankroto procedūros kolizijos.

19 Pagal Konstitucijos 5 straipsnio 4 dalį šis reglamentas yra nacionalinės teisės dalis. Taigi į jį reikia atsižvelgti aiškinant bendruosius teisės principus ir nustatant įstatymo struktūrą.

20 Šiomis aplinkybėmis *Okrazhen sad – Targovishte* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1) Kaip reikia aiškinti vykdytino piniginio reikalavimo neginčytinumo kriterijų, įtvirtintą Reglamento Nr. 1896/2006 6 konstatuojamojoje dalyje ir 1 straipsnyje?

2) Jeigu Europos Sąjungos valstybės narės, kurios teritorijoje vykdomas piniginis reikalavimas, vidaus teisėje nereglementuotas įsakymo dėl šio reikalavimo vykdymo taikymas bankroto byloje, iškeltoje asmeniui, iš kurio turto turi būti vykdomas išieškojimas, ar Reglamento Nr. 1896/2006 2 straipsnio 2 dalies b punkte įtvirtintas draudimas aiškintinas siaurai ir taikytinas tik ginčijamiems piniginiams reikalavimams vykdyti, ar šis draudimas taikomas ir neginčytiniams piniginiams reikalavimams vykdyti?

3) Ar Reglamento Nr. 1896/2006 2 straipsnio 2 dalies b punktą, pagal kurį šis reglamentas netaikomas bankroto byloms, nemokioms bendrovėms ar kitiems juridiniams asmenims likviduoti, teisme ir ne teisme sudarytiems kreditorių ir skolininkų susitarimams ir analogiškoms procedūroms, reikia aiškinti kaip taikomą tik nurodytoms procedūroms pradėti, ar taip pat visai jų eigai, laikantis atitinkamos Europos Sąjungos valstybės narės vidaus teisėje nurodytų procedūrų stadijų?

4) Ar, atsižvelgiant į Bendrijos teisės viršenybės doktriną ir esant spragai atitinkamos Europos Sąjungos valstybės narės vidaus teisės aktuose, remiantis Reglamento Nr. 1896/2006 10 konstatuojamąja dalimi ir 26 straipsniu ir juos aiškinant, atitinkamos Europos Sąjungos valstybės narės nacionaliniame teisme, kuriame iškelta bankroto byla asmeniui, iš kurio turto vykdomas išieškojimas, galima priimti sprendimą, kuris nukryptų nuo reglamente įtvirtintų pagrindinių principų ir jiems prieštarautų?“

Dėl Teisingumo Teismo jurisdikcijos

21 Remiantis Reglamento Nr. 1896/2006 1 straipsniu, šiuo reglamentu nustatoma Europos mokėjimo įsakymo procedūra tarptautinio pobūdžio bylose dėl neginčytinų piniginių reikalavimų.

22 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pagrindinė byla susijusi ne su Reglamente Nr. 1896/2006 numatyta Europos mokėjimo įsakymo procedūra ar pagal šį reglamentą išduoto Europos mokėjimo įsakymo vykdymu, o su neteisminių vykdomuoju dokumentu, pagal kurį reikalaujama pirmumo tvarka ir nedelsiant vykdyti išieškojimą bankroto byloje pagal nacionalinę teisę.

23 Taigi akivaizdu, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamas atvejis nepatenka į Reglamento Nr. 1896/2006, kurį išaiškinti prašo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, taikymo sritį.

- 24 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad jį pateikęs teismas savo klausimais siekia Reglamento Nr. 1896/2006 išaiškinimo tam, kad užpildytų jo nustatytą spragą nacionalinės teisės aktuose, taikomuose pagrindinėje byloje nagrinėjamam atvejui, nepatenkančiam į minėto reglamento taikymo sritį.
- 25 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 94 straipsnio c punktą prašyme priimti prejudicinį sprendimą turi būti išdėstytos priežastys, paskatinusios prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikiantį teismą kelti klausimą dėl tam tikrų Sąjungos teisės nuostatų išaiškinimo ar galiojimo, ir jo nustatytas ryšys tarp šių nuostatų ir pagrindinėje byloje taikomų nacionalinės teisės aktų. Remdamasis šiuo išdėstymu, kaip ir šio Procedūros reglamento 94 straipsnio a punkte reikalaujama reikšmingų faktinių aplinkybių trumpu išdėstymu, Teisingumo Teismas turėtų galėti patikrinti ne tik prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumą, bet ir savo kompetenciją atsakyti į pateiktą klausimą (Sprendimo *Siragusa*, C-206/13, EU:C:2014:126, 19 punktą).
- 26 Be to, Teisingumo Teismas neturi jurisdikcijos atsakyti į pateiktą prejudicinį klausimą, kai akivaizdu, jog Sąjungos teisės nuostata, kurią prašoma išaiškinti, negali būti taikoma (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona*, C-139/12, EU:C:2014:174, 41 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 27 Vis dėlto tokiu atveju, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kai faktinės aplinkybės nepatenka į Sąjungos teisės nuostatų, kurias prašoma išaiškinti, taikymo sritį, Teisingumo Teismas turi jurisdikciją priimti sprendimą dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, kai nacionalinėje teisėje daroma nuoroda į minėtas Sąjungos teisės nuostatas siekiant nustatyti išimtinai atitinkamos valstybės narės vidaus situacijai taikytinas taisykles (žr., be kita ko, sprendimų *Poseidon Chartering*, C-3/04, EU:C:2006:176, 15 punktą; *ETI ir kt.*, C-280/06, EU:C:2007:775, 22 ir 26 punktus; *Salahadin Abdulla ir kt.*, C-175/08, C-176/08, C-178/08 ir C-179/08, EU:C:2010:105, 48 punktą; *Cicala*, C-482/10, EU:C:2011:868, 17 punktą; *Nolan*, C-583/10, EU:C:2012:638, 45 punktą ir *Romeo*, C-313/12, EU:C:2013:718, 21 punktą).
- 28 Iš tiesų, Sąjunga tikrai suinteresuota, kad, siekiant išvengti aiškinimo skirtumų ateityje, iš Sąjungos teisės perimtos nuostatos ar sąvokos būtų aiškinamos vienodai, kai reglamentuodamas į atitinkamo Sąjungos teisės akto taikymo sritį nepatenkančias situacijas nacionalinės teisės aktų leidėjas priima tokius pačius sprendimus, kokie priimti pagal minėtą teisės aktą, kad būtų užtikrinamas vienodas vidaus ir Sąjungos teisės reglamentuojamų situacijų vertinimas, nesvarbu, kokiomis aplinkybėmis iš Sąjungos teisės perimtos nuostatos ar sąvokos turi būti taikomos (žr., be kita ko, sprendimų *Salahadin Abdulla ir kt.*, EU:C:2010:105, 48 punktą; *SC Volksbank România*, C-602/10, EU:C:2012:443, 87 ir 88 punktus; *Nolan*, EU:C:2012:638, 46 punktą; *Allianz Hungária Biztosító ir kt.*, C-32/11, EU:C:2013:160, 20 ir 21 punktus ir *Romeo*, EU:C:2013:718, 22 punktą).
- 29 Taip yra, kai nagrinėjamos Sąjungos teisės nuostatos pagal nacionalinę teisę yra tiesiogiai ir besąlygiškai taikomos tokioms situacijoms (sprendimų *Cicala*, EU:C:2011:868, 19 punktą; *Nolan*, EU:C:2012:638, 47 punktą ir *Romeo*, EU:C:2013:718, 23 punktą). Atvirkščiai, taip nėra tuo atveju, kai pagal nacionalinės teisės nuostatas nacionaliniam teismui leidžiama nesilaikyti Sąjungos teisės nuostatų, kaip jos išaiškintos Teisingumo Teismo (šiuo klausimu žr. sprendimų *Kleinwort Benson*, C-346/93, EU:C:1995:85, 16 ir 18 punktus ir *Romeo*, EU:C:2013:718, 33 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 30 Šioje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas remiasi ZNA 46 straipsnio 2 dalimi, aiškinama kartu su Konstitucijos 5 straipsnio 4 dalimi, ir nurodo priežastis, dėl kurių jis mano, kad Reglamento Nr. 1896/2006 nuostatų išaiškinimas pagrindinėje byloje nagrinėjamam atvejui, nepatenkančiu į šio reglamento taikymo sritį, yra būtinas jo nagrinėjamam ginčui išspręsti. Tačiau iš šių priežasčių išdėstymo Teisingumo Teismas negali daryti išvados, kad jis turi jurisdikciją atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

- 31 Konstitucijos 5 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad „pagal Konstituciją ratifikuotos, paskelbtos ir įsigaliojusios Bulgarijos Respublikoje tarptautinės sutartys yra valstybės teisės dalis [ir kad] jos turi pirmenybę prieš joms prieštaraujančias nacionalinės teisės nuostatas“. Taigi šioje normoje nėra nuorodos į Reglamento Nr. 1896/2006 nuostatas, nurodytas prejudiciniuose klausimuose, o jos formuluotėje numatyta tik tarptautinės teisės ir nacionalinės teisės normų hierarchija.
- 32 ZNA 46 straipsnio 2 dalyje yra bendra nuoroda į „bendrus Bulgarijos teisės principus“, o ne konkrečiai į minėtuose klausimuose minimas Reglamento Nr. 1896/2006 nuostatas. Nors prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad šioje ZNA nuostatoje, aiškinamoje kartu su Konstitucijos 5 straipsnio 4 dalimi, taip pat numatyta Sąjungos teisė, jis visai nekonstatuoja, kad šiomis Bulgarijos teisės nuostatomis faktiškai daroma nuoroda į šio reglamento nuostatas siekiant sureguliuoti į jo taikymo sritį nepatenkančias situacijas, kad būtų užtikrintas vienodas vidaus ir Sąjungos teisės reglamentuojamų situacijų vertinimas.
- 33 Kalbant apie šios nutarties 17 punkte nurodytą *Konstitutsionen sad* sprendimą, kuriuo šiuo atveju remiasi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, pasakytina, kad iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą visiškai nematyti, kad minėtame sprendime būtų nagrinėjamas klausimas, ar Konstitucijos 5 straipsnio 4 dalies ir ZNA 46 straipsnio 2 dalies nuostatomis yra nukreipiama į Sąjungos teisę siekiant užtikrinti tokį vienodą vertinimą.
- 34 Tačiau nors pastarąja nuostata, aiškinama kartu su Konstitucijos 5 straipsnio 4 dalimi, siekiant užpildyti teisės spragą bendrai nukreipiama į bendruosius teisės principus, iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nematyti, kad pagal minėtas Bulgarijos teisės nuostatas Reglamentas Nr. 1896/2006 yra tiesiogiai ir besąlygiškai taikomas situacijai, nepatenkančiai į šio reglamento nuostatų, kurias prašoma išaiškinti, taikymo sritį. Veikiau matyti, kad šiomis Bulgarijos teisės nuostatomis būtų nagrinėjamam teismui leidžiama taikyti nacionalinės ir Sąjungos teisės bendruosius principus ir normas tam, kad jis, remdamasis savo paties atliktų šių normų ir principų turinio vertinimu, teismų praktikoje užpildytų nustatytą spragą.
- 35 Šiomis aplinkybėmis negalima daryti išvados, kad pateiktuose klausimuose nurodytos Reglamento Nr. 1896/2006 nuostatos pagal nacionalinę teisę yra tiesiogiai ir besąlygiškai taikomas pagrindinėje byloje nagrinėjamai situacijai, nepatenkančiai į šio reglamento taikymo sritį.
- 36 Vadinas, remiantis Procedūros reglamento 53 straipsnio 2 dalimi, reikia konstatuoti, kad Teisingumo Teismas akivaizdžiai neturi jurisdikcijos atsakyti į *Okrazhen sad – Targovishte* pateiktus klausimus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 37 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nutaria:

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas akivaizdžiai neturi jurisdikcijos atsakyti į *Okrazhen sad – Targovishte* (Bulgarija) pateiktus klausimus.

Parašai.